

Novine

S prilogov: Marijin List s Kalend. Srca Jezušovoga

Izhaja vsako nedelo.

CENA: na skupni naslov 25, na posameznoga pa 30 Din. V drugih evropskih državaj 75 Din. V Ameriki, Avstraliji z Marijinom listom vred 4 dolare.

Cena oglasov: cm² 75 par, med tekstem 1:50 Din., v „Poslanom“ 3 Din. Naznanilom i malim oglasom do 30 reči 5 Din. Pri večkratnoj objavi popüst od 5%—25%. Takso plača uprava, poštino oglasiteo. Oglasi se plačajo taki, če ne posebne pogodbe. Oglase sprejema samo Prekmurska tiskarna.

Rokopisi se ne vračajo.

Uprava: Črensovci. Pošt. ček. pol. št. 11.806.

Leto XVII. št. 3.

Glasiło Slovenske krajine

Uredništvo: M. Sobota
Telefon št. 28.

„Kmetijska družba“.

Prvo veliko delo našega bana je bilo (kak smo to že poročali), da je razpüsto staro Kmetijsko družbo i je izdao naredbo, po šteroj se je ustanovila nova Kmetijska družba. Vnogo je bilo naime pritožb proti staroj družbi, da ne delala tak, kak bi bilo kmečkim kotrigam v hasek, nego je bilo dosta špekulacij, od šterih so meli samo nešterni izvoljenci dobiček. Nova družba ma namen, da v vsakšem pogledi pdmaga kmečkomi narodi i ga podpira pri vsakšem deli, s šterim šče dosegnoti zboljšanje svojega stališa i napredek v gospodarstvu.

Što postane deležen podpore „Kmetijske družbe?“ Vsako društvo skrbi za svoje kotrige. Ravnotak dela tüdi Kmetijska družba. Kotrige bodo mele od nje hasek i to kem več bo kotrig, tem močnejša bo družba i tem več bo mela sredstev, v tem vekšoj meri bo na pomoč svojim kotrigam. Če pa pristopi k njoj ves kmečki narod, bo meo ves kmečki stališ od nje hasek.

Ka teda naj včinimo? Ne preostane drügo, kak da kem prle postanemo njene kotrige i to na te način, da ustanovimo po naših vesnicaj „Kmetijske podružnice“. Mi bomo kotrige podružnic, one pa bodo kotrige družbe i tak bomo vsi združeni ž njov. Član lahko postane vsakši človek, ki se peča s kmetijstvom i ma najmenje 1 kravo.

Kmetijska podružnica naj bi se ustanovila v vsakoj našoj ob-

Na znanje naročnikom!

Novine smo šteli izdajati po sredaj, ar nas pa vnogi naročniki prosijo, naj ostane vse pri starom (delaven den naime nemajo časa po nje hoditi i jih čteti), jih bomo izdajali kak prle, tak da jih vsakši najkesnej v nedelo do rok dobi.

Redno bodo mele 8 strani, najmenje ednok na mesec pa 10 strani. Če bi meli do 6000 naročnikov, kak jih ma Marijin List, bi mele vsikdar po 10, 12, včasih celo 16 strani. Širitelje i prijatelje, nabirajte teda nove naročnike!

Uprava Novin v Črensovcih.

Dar Svetomi Oči.

Kak je vsem znano, je obhajao naš Marijin List preminoče leto 25 letnico svojega obstoja. Ob toj priliki je uredništvo dalo eden iztis celoga letnika lepo vezati i ga je poslalo za spominski dar v Rim Sv. Oči. Da Sv. Oča te dar sprejme, je za nas veliko odlikovanje, zato bomo svoj verski list tem raj meli i ga podperali.

Naše odposlanstvo pri krali.

Preminočo nedelo so se z odposlanci Drinske i Dunavske banovine poklonili Njeg. Veličanstvi odposlanci naših varašov i občin. Belgrad je sprijao odposlance z velkov prisrčnostjov. Njim na čast se je vršilo več prireditiv. Jako lepo jih je sprijao tüdi kral. S slovenskimi odposlanci se je kral dugo razgovarjao. Zanimao se je za domače prilike. V tork večer so se odposlanci nad vse zadovoljni povrnoli domo, med njimi tüdi zastopniki Sobote i Lendave.

čini. Prvo delo je, da se najde eden mož, ki zbere 20 takših kmetov, ki majo bar edno kravo. Imena teh spiše, zednim pobere od teh kmetov tüdi članarino, ki znaša na leto 20 Din. Imena i članarino pošle potem Kmetijskoj družbi v Ljubljano. Potem pa čakajo, dokeč v družnom glasili „Kmetovalec“ ne izide opomin, da se zazovejo občni zbori, na šterih si podružnice volijo odbor i zastopnike za družbin občni zbor.

Za teh 20 Din, štere kotrige plačajo kak članarino, bode meo vsakši velki hasek. Brez-

plačno bo dobivao list „Kmetovalec“, v šterom je telko zlatih navukov za gospodarstvo, da se ne da preplačati, zvün toga bo pa meo tüdi pravico dobivati od Kmetijske družbe gospodarske potrebščine i tanače pa pojasnila v strokovnih zadevaj.

Vnogo je ugodnosti, ki jih da družba svojim kotrigam, zato pa na delo. Zberite se v vsakoj vesi, pošlite imena i članarino družbi, na te način postanete kotrige družbe, ki se bo vsikdar trüdila, da bi kem bole pomagala kmečkomi lüdstvi.

KA JE BILO I KA BO?

Kolendar.

januar (31 dni)

3. teden.

dnevi		Rim. kat.	Evang.
m.	tedna		
17	petek	Anton püšč.	Anton p.
18	sobota	Priska	Priska
19	nedela	Marij i tiv.	Sara
20	ponedel	Fábij i Seb.	Fab. i Seb.
21	tork ☉	Neža	Agna
22	sreda	Vincenc	Vincenc
23	četrtak	Zaroč M. D.	Emerenc.

Senje: 20 jan. v Beltincih i pri Sv. Sebeščani.

Vreme: Napovedujejo za celi teden megleno vreme, proti konci tedna pa sneg.

Vozni red.

Hodoš:

prihod iz M. S. ob 6⁵² i 15²⁴ vöri
odhod v M. S. ob 7⁰⁷ i 15⁴⁰ vöri

Murska Sobota:

prihod iz Hodoša ob 8⁴³ i 17¹⁶ vöri
odhod v Hodoš ob 5¹⁰ i 13⁴⁰ vöri

prih. iz Ormoža ob 9⁰⁹, 12¹⁰, 19⁰⁵, 20³⁵ v.
odh. v Ormož ob 5¹⁶, 9¹², 14¹², 17⁴⁴ v.

Ormož:

prih. iz M. S. ob 7⁰², 12³⁵, 16, 19³⁹ v.
odh. v M. S. ob 7²⁶, 10²⁴, 15⁰², 18⁵² v.

D. Lendava:

prih. iz Čak. ob 5¹⁴, 9⁰⁶, 12⁵⁷, 20³¹ v.
odh. v Čak. ob 5²⁴, 9⁴⁰, 14⁰⁷, 21²⁶ v.

Čakovec:

prih. iz D. L. ob 6²³, 10⁵⁰, 15⁰⁸, 22³⁶ v.
odh. v D. L. ob 4²⁰, 8, 12, 19²⁵ v.

Zveze: Što ma opravke v Mari-bori, Ljubljani ali Zagrebi se naj pe-la z vlakom, ki ide iz M. Sobote ob 5¹⁶ vöri, ravnotak tudi iz D. Lendave ob 5²⁴ vöri.

Murska Sobota

Za novo šolo.

Mladina državne osnovne šole je proslavila rojstni den Njeg. Vel. krala na jako lepi način. Čeravno ne bilo nikših vabil, je itak bila dvorana Sokolskoga doma tak nabita, da so ljudje komaj dihali od nastale so-pare.

Ne bom govorio o proslavi sa-moj, pač pa ščem opozoriti javnost ob tej priliki na sledeče:

Preglejte ob šolskih proslavaj mladino i videli bodete, da je nemo-

Kak se vlada svet?

Ka novoga v Belgradi?

Imenüvanje uprave Sokola. Minister prosvete i minister vojske ino mornarice sta preminočo soboto imenüvala prvo upravo novoga Soko-la. Za prvoga podstarešino je imenü-vani Eugelbert Gangl, za našelnika dr. Murnik Viktor i za načelnico go-spa Skalar Elza, vsi v Ljubljani. Zvün teh je imenüvanih še vno go odborni-kov i revizorov.

Zakon o podporaj za asana-cijo vesnic. Nj. Vel. kral je na pred-log ministra za socijalno politiko i narodno zdravje podpisao zakon, šteri določa, da dobijo vesnice za naprav-lanje vodovodov, cistern, štüdencov, ljudskih kopališč, vzornih kmečkih hiš itd. 10 letno brezinterešno posojilo.

Gradbeni minister vmro. Iz Beča je prišlo brzojavno sporočilo, da je v ednoj bolnici naglo vmro gradbeni minister Savkovič. Pokojni se le bio zvoljen za poslanca 1. 1927. V Živkovičovej vladi je postao mi-nister za javne zgradbe i je v tom časi dao postaviti velko palačo mi-nisterstva za šume i rude.

goče pošilati jo dale v takše šolsko poslopje, ki je bilo namenjeno v za-četki samo za dva razreda, zdaj pa jih je 12 s 500 učenci. Vsem, ki so za napredek mladine, stavim samo edno pitanje: Ali se vam ne smilijo nedužna deca, kda se okužujejo v vlažnih, zadušljivih prostoraj? Kakši bo tenovi rod, če ne povzdignemo vsi glasa: Novo leto, prinesi Murskoj Soboti novo šolo! Ta šola pa naj odgovarja vsem zdravstvenim predpi-som; ma naj gledališče i kopalnico.

Kda se to zgodi, lahko pokaže učitelstvo, da je spunjavalu dužnos-ti svojega žmetnoga poklica.

Včasih čüjem, da je prekmurska mladina slabe glave. Kak stari učitel mam zadosta skušenj, da lahko tr-dim ravno nasprotno. Jako dobre glave je, za vse se zanima i rada obisküje šolo. Nekaj podobnoga ma ma s srbskov mladinov.

Odkritosrčnost, zavüpanje do vu-čitela jo veže. Povdarim samo to, da nikdi v Sloveniji ne tak dobroga šol-skoga obiska kak v Prekmurji. Nigdi v Sloveniji pa tudi ne te lepe nava-de, da bi starši pitali v šoli, kak se njihova deca včijo kakor v Soboti. Vidim, da narod lübi šolo, zato nje-

Svetovna politika.

Zdrüžitev katol. strank na Češkoslovaškom. Na spodbüdo vo-ditela slovaške lüdske stranke Hlinke se je začnulo močno gibanje, štero dela na to, da bi se v parlamenti zdrüžili v eden klub poslanci vseh katoličanskih strank. K tom klub bi pristopili poslanci češke i slovaške lüdske stranke, ravnotak pa tudi nem-ški i vogrski katoličanski poslanci. Te klub bi bio v parlamenti najmoč-nejši i bi meo 64 poslance.

Konferenca v Haagi. Že v zad-njoj številki smo poročali, da se je v Haagi začnula konferenca zastopnikov petnajstih držav. Nešterne seje so bi-le jako burne. Do ostrih nastopov je prišlo med nemškimi i francoskimi zastopniki. Mnogo brige povzročä tu-di pitanje plačila vogrške bojne od-škodnine. Vogrski zastopnik Bethlem je izjavo, da Vogrska nemre doprinesti toga, ka od nje želejo, ar se nahaja v žmetnom gospodarskom položaji.

Revolucija v Urugvaji. Listi poročajo, da je prišlo pod vodstvom sina pokojnoga generala Saravia do revolucije, štera dela za spremembo ustave.

mi napovedujem najlepšo bodočnost.

Če pa je kaj pomenklivoga pri mladini glede vzgoje ali pouka, ne pravite nikdar: šola je kriva, pač pa poslopje. Fr. G.

— **Novi komandant.** Preminoči teden je dobila četa novoga koman-danta. Iz Varaždina je prišeo g. Lju-bo Gavriloč, kapetan II. klase. Novo-mi g. komandanti želemo, da bi se počüto med nami v vsakšem pogledi dobro.

— **Občinski proračun.** Preminočo sredo je meo očinski odbor sejo, na šteroj je bio sprejeti obč. proračun za to leto. Proračun znaša 940 jezer 988 Din. 38 para.

— **Smrtna kosa.** V bolnici je vmro 63 letni Franc Strašnjak, občinski sir-mak iz Slaptinec. — Jetika je pobra-la 17 letno Julijo Zelko. Pokojna se je včila šivati i bi se vkratkem oslo-bodila. Toga ne dočakala. Na zad-njoj poti jo je sprevajalo velko šte-vilo obrtniških vajencov, vajenk ino drugih prijatelov i prijateljic. N. p. v m.!

— **Rojstva, smrt, zdavanja.** V preminočem leti je bilo v sobočkoj fari: 182 rojstvi, 139 sprevodov i 42 zdavanja. Pred sto leti pa je bilo: 139 rojstev, 112 sprevodov i 29 zdavanj.

-- V višji plačilni položaj je postavljeni vodja bolnice, primarij g. dr. M. Škrilec.

-- **Telefon je dobila** Prekmurska tiskarna. Telefonska številka je 28. Što ma kakši pogovor s trgovinov Hahn, s Prekmurskov tiskarnov ali uredništvom „Novin“, naj pozove to številko.

-- **Mohorske knjige.** Bratkovič Rozika i Lazar Terezija še nesta odnesli knjig. Dobita jih na uredništvu Novin. -- Što si šče za letos naročiti knjige, se naj oglasi v Prekmurskoj tiskarni (Hahn) ali na nredništvu Novin (Kolodvorska ulica). Naročnino za knjige - 20 Din. - trbe taki plačati.

-- **Martinišče.** V zavodovoj kapelici se bodo opravljale vaje srečne smrti 24. t. m. Ob pol šestih vori bo sv. meša, po meši kratka predga in molitve za srečno smrt. -- Na zadnjo nedelo v meseci, to je 26. jan. po poldne ob 3. bo pa shod salezijanskoga sotrudništva s popunimi odpustki. Na prvo i drugo pobožnost srčno vabimo.

-- **Roko si je potro** 3 letni deček Bela Norčič, sin črkostavca v Prekmurskoj tiskarni. V ponedek se je nekaj igrao, pri tom je spadno s stolčeka i roka njemi je v gležnji počila.

ske i markovske fare, ki so že velike šume naročnine naprej notri poslali.

UPRAVA.

-- **Smrt širitelice.** Preminoči teden je vmrla v Noršincaj mati Stefana Jančariča, širitela Novin. Pri širjenji Novin je tudi pokojna dosta pomagala. Bila je jako dobra i priljubljena žena. Na zadnjoj poti jo je sprevaljala velka vnožica, gasilci, ceh, Rožnovenska bratovčina itd. Bog njoj daj večni mir i pokoj!

-- **Roko je zdrüzgao** mašin 20 letnomi mlinari Magdič Miški iz Bakovec. Vrača se v sobočkoj bolnici.

-- **Korajžni slepec.** Iz Küzme nam sporočajo zanimivo, zednim pa tudi žalostno zgodbico. V vesi je nekši 75 letni slepec. Na „staro leto“ je meo nesrečen den. Odpelali so ga k sosedu. To njemi ne bilo zadosta. Obiskao je tudi druge hiše. V većih mestaj je dobo pijačo. Alkohol ga je zmešao. Starec je začno naednok kričati. Dva moža sta ga spravila domo. Komaj je prestopo slepec prag domače hiše, je začno razbijati. Sin i sneha sta ga štela pomiriti. To se njima ne posrečilo. Starec je oba stukeo. Snehi je celo dva zoba vdaro vö.

-- **Živina se je zadušila.** V sredo 8. t. m. je postavo Karl Benkič v Vardarcih košaro s pepelom v štalu na leseno stojalo. Kda so drugi den odprli dveri, je vdaro vö dim. V štali so zaglednoli žalosten prizor: bik i dve kravi so bili mrtvi. Poznalo se jim je, da so pretrpeli grozno smrt; vse kotrige so meli nenavadno zvügnjene. V štali je še bilo tele i svinja. Tele so morali taki zarezati svinja pa bo še ostala pri življenji. Škoda znaša 12.000 Din.

-- **Kruplivnik.** Na staro leto večer sta se skregala zavolo slaboga vina dva možakara. Eden je bio tak korajžen, da se je na vsakši način šteo biti, a to se njemi ne posrečilo. Jako slaba navada je, štera vlada pri lüpanji semena i česanji perja. Zadnji večer, kda končajo, si zemejo mužikaše i cele noči divjajo. Da bi se bar starišje pogrivali, da se to ne bi godilo, da se ne bi burkala tista mladina, ki po večeraj lepo doma sedi.

-- **Kmetijski tečaji v Beltincaj.** V četrtak, 23. januara se začne v šoli pod vodstvom Kmetijske podružnice 6 tedenski tečaji za kmečko lüdstvo. Konča se 2. marca. Predavanja bodo vsaki četrtak i vsako nedelo popoldne od edne do 4. (ali 5.) vöre. Prvovrstni strokovnjaki bodo predavali o zdravji, polodelstvu, živinoreji, mlekarstvu, sadjarstvu, travništvu, rojarstvu i o vseh drugih zadevaj, ki so za kmeta potrebne. Kmetje, tečaj je za vas, zato se ga vdeležite v kem

Kralov razgovor z našimi odposlanci.

V poklonitvenoj deputaciji so Slovensko krajino zastopali gg. Franc Čeh i Franc Lajnsček iz M. Sobote ine Vinko Žgur iz D. Lendave. Njeg. Vel. kral se je z vsemi tremi prijazno razgovarjao.

Razgovor z g. Fr. Čehom je bio sledeći: Ali ste Vi župan na štero njemi je on odgovoro, da je podžupan. Na pitanje ka ste po poklici trgovec, se je zanimao nadale, kak uspeva tu trgovina i kak je zadovolno lüdstvo na koj njemi je g. Čeh obrazložo, da je lüdstvo splošno zadovolno, prosi pa da naj se upoštevajo predlogi, ki so pismeno predloženi, ar je to nujna potreba cele krajine.

Nato je predstavo g. Lajnsčeka, šteroga je Nj. Vel. Kral pitao kak je. G. Lajnsček njemi je odgovarjao, da je lüdstvo splošno zadovolno, želi pa da bi moglo Njeg. Vel. pozdraviti na domačoj zemli. Nj. Vel. kral je izjavo pritrdilno i je pravo: v tistom kraji sem že bio i še tudi pridem.

Omenimo tudi, da je odposlance pri sprejemi v dvori obiskao tudi g. minister za šume i rude dr. Anton Korošec ki se je tudi živo zanimao za razmere v Prekmurji. Odposlanci so njemi vse razložili.

Po sprejemi so dobili vsi odposlanci večerjo pri krali.

Slovenska krajina Agitacija proti našoj državi na račun našega naroda.

Pred tremi meseci so pozvali ameriškanski Madjari v S. Bethlehemi spravišče proti mirovnoj pogodbi. Na tom spravišči so zahtevali, ka mora priti Slovenska Krajina nazaj pod Madjarsko. To zahtevu pa je stavo Dr. Stiegler Ernest, evangeličanski farar v S. Bethlehemi. Te gospod je Vogrin, a ma pod svojim vodstvom tudi naše evangeličanske Slovence.

Pripomnimo, da na tom vogrskom spravišči ne bio navzoči nieden Prekmurec, ne katoličanec pa ne evangeličanec. Dr. Stiegler je gučao popolnoma na svojo odgovornost i ga nišče ne pooblasto, da sme v imeni naših Slovencev govoriti na tistom spravišči.

Kak se je zvedilo po časopisaj za to spravišče, je taki šo preč. g. Veren Klement katoličanski plebanoš v S. Bethlehemi i je protestirao pri vredništvu lista „Amerikanskih Sloven-

cov Glas“ proti zahtevi g. Dr. Stieglera i je to dao objaviti. K njemi se je pridružo v imeni evangeličancov evangeličanec Novak Jožef. List je protest naših lüdi objavo.

Kda našoj javnosti sporočamo od te grde akcije, štera samo vznemirja naš siromašni, delaven narod v Ameriki, pozovemo našo oblast, naj posveti vso pažnjo protidržavnoj agitaciji Dr. Stieglera i naj se pobriga, da naši Slovenci evangeličanci dobijo v S. Bethlehemi dühovnika svoje krvi.

*

Širitelje! Vsaki naročnik vam vsaki mesec naj plača kelko more! Če nemre več, naj plača poldinara, a plačati mora, ka s tem pokaže, ka ma volo plačati. Vsak lahko tak plačuje, ka da na vsaki mesec dva dinara, zadnjega pa tri. To že zmöre vsaki. Zato pa naj li ma vsaka hiša Novine.

Toplo se zahvali uprava vsem naročnikom ki so že celo naročnino naprej plačali, posebno pa še naročnikom z siromaške Goričke, kak grad-

vekšem številu. Dnešnje razmere zahtevajo, da kmet kem več zna od gospodarstva, ar samo tak more uspešno gospodariti.

Prodaja gozdnega posestva.

V občini Moščanci in Vaneča, zraven železniške postaje na zelo dobri legi in poleg dobre ceste se proda cca 90 oralov obsegajoče na manjše parcele razmerjeno lepo gozdno posestvo skupno z zemljiščem po zelo ugodni ceni na več-letno ratno odplačilo. Posestvo ni pod agrarno-reformo ter se takoj lahko zemljiško-knjižno prepíše na kupca. — Natančnejše informacije poda tvrdka **Martner v Murski Soboti.** 2

— **Črensovci.** K bitji na svetek Treh kralov pripominjamo, da krivec ne bio tisti, ki je strelao, nego drugi. Dečki so ga napadnoli, vrgli na zemlo, ga tukli i ga tak brsali, da je začno krvaveti. Napadalci so potegnoli tudi nože. Da bi se jih obrano, je privlekeo iz žepa revolvo. Kda so se zagnali proti njemu, je strelo i ednoga zadelo. (Kak šteč se je zgodilo, je žalostno i od svoje strani znova prosimo, da se odpravi ta podivjanost. O. ur.)

— **Vložitev davčnih prijav.** Skupna obrtna zadruga opominja vse kotrige, naj vložijo prijave dohodkov v l. 1929. do 5. feb. Što ne ve prijave izpolniti, njemu jo spuni obrtna zadruga vsaki den od 11. do 12. vöre.

— **Skoro smešno** je poslušati, kakša neverjetna lepotna sredstva si vno-gokrat nešterne prijateljice priporočajo! Ščete li čakati, da postanete stara i nagubana, preskušavajo po vrsti vse to na sebi? Kda Vam ne trbe drugo kak napisati dopisnico staroj solidnoj tvrdki EUGEN V. FELLER, Stubica Donja Centrala 146. da se preskrbite z brezfalngastimi preparati, ki zaistino pomagajo! Poskusite pri prvoj priliki Fellerovo Elsa-Creme-pomado, Elsa-pomado za rast vlasi! Cena 40 Din za dva lončka gotovo ne previsoka! Poglednite se po 8 dnevih v gledali — zadovolni bodete!

Po katoličanskem sveti.

650 cerkvi v 10 letaj. Na zborüvanji društva, ki je bilo ustanovleno za zidanje v vojski porušeni cerkvah i za podpiranje duhovnikov v Franciji se je poročalo, da je društvo dalo v 10 letaj popraviti ali nanovo postaviti 650 cerkvi. Pri tom velkom deli so pomagala celo deca s svojimi prihranjenimi franki.

Čudežno ozdravljenje. V Lembergi je živo 53 letni kmet Bartosiak

Mihal. Bio je tak betežen, da ga nikše zdravilo ne moglo zvraciti. Vüpanje je meo samo še v Mariji. Tak dugo je proso, da so ga pelali pred čenstohovsko Mater božo. Kda so prišli z njim pred glavne dveri, je hipoma popunoma ozdravo. Tüdi doktorje priznavajo, da je bilo njegovo ozdravljenje čüdežno.

Luthrov vnük — redovnik. Amerikanski listi poročajo, da je v Baltimori ravnateo edne katoličanske cerkve Alojz Luter, vnük srditoga odpadnika Martina Luthra.

Iz sveta.

Zvünredna slovesnost. V Tulumoreji na Irskom je slavio zakonski par Conghlan osemdesetletnico zakona. Mož je star 109, žena pa 106 let. Najstarejši sin ma 78 let.

Svojo hčer odao, da bi plačao dug. Nekši poganski poglavar na rusko-mandžurskoj meji je bio dužen ednomi kitajskomi trgovci. Ar ne meo penez, da bi dug plačao, njemu je prek dao svojo 17 letno hčer. Ta je živela nekelko mesecov v robstvi kitajskoga trgovca, potom pa se njoj je posrečilo pobegniti. Obrnola se je na oblast. Ta je nesmilnoga očo i trgovca zaprla.

5000-krat stisnola roko. Hoover, predsednik američanskih združenih držav i njegova žena sta morala 5000 ljudem stisniti roko, ki so njima prišli voščit Novo leto. To je bilo za eden den nekelko preveč i listi poročajo, da jiva je prava roka več dni bolela.

300 pickeov zgorelo. V Döblingi (Avstrija) je nastano preminoči teden v nekšem kokošinjekei velki ogenj. Zgorelo je prek 300 piščancov.

Poldrugi milion ljudi brez dela. Po božičnih svetkaj se je v Angliji zvišilo število brezposelnih za 206 jezer. Vseh brezposelnih je 1 milion 510 jezer 200.

3000 cerkvi zaprtih. Boj bolševičke vlade proti Bogi i veri je od dneva do dneva hüši. Vsi svetki so bili že prle odpravleni. Zdaj so se spravili nad zvone. Zvonenje je prepovedano. Zvone oblasti rekvirerajo. Raztopijo jih i delajo iz njih druge predmete. Zaprtih je okoli 3000 cerkvi. Bolševiki so jih oskrunili i jih nücajo zdaj v druge namene.

Zdavanje kraljevskoga para v Rimi. Preminočo sredo je kardinal Maffi v kraljevskoj kapeli zdao italjanskoga prestolonaslednika Umberta z belgijskov princezinjov Marijov Jose. Pri zdavanji so bili navzoči visiki gostje iz vseh delov sveta. Ob toj priliki so se v Rimi več dni vršile

velke narodne slavnosti, šterih so se vdeležili vojaki, fašisti i tüdi narod. Mladi zakonski par je sprijao Sv. Oča v avdijenco, ravno tak tüdi vnoge druge slavne goste.

2 miliona prikartao v pol 3 vöraj. Vogrski veleposestnik Julij Szemzö je meo v Monte Carli posebno srečo. Iz zabave je začno kartati najprle na male šume, potem vsikdar na vekše. Kartao je pol 3 vöre. Kda je vstano od stola, je meo prikartano 2 miliona frankov.

16.000 ljudi zmrznolo. Na Kitajskom vlada od Novoga leta naprej grozna zima. Kak poročajo listi, je v dvanajstih dnevaj zmrznolo okoli 16 jezer ljudi.

Razgled po domovini.

Proslava kraličinoga rojstnoga dneva. Kak v Belgradi tak po vseh vekših varašaj se je proslavio rojstni den Njenoga Veličanstva kralice Marije s primernov slovesnostjov. Vsešiom se je vršila slovesna služba boža, šteroj so prisostvüvali predstavniki oblasti, mladina i vnogo drugih vernikov. Kraličin rojstni den pa se je slavio tüdi prek naših mej, tak med drugim v Beči, Bukarešti i v drugih varašaj, kde se nahajajo Jugoslovani.

Kraljevič Andrej pokrovitelj Prosvetne zveze. Prosvetno zvezo, ki že 30 let vrši s svojim prosvetnim delom med slovenskim narodom, je doletela velka čast. Od Njeg. Vel. krala je naime 9. januara prejela sporočilo, da Njeg. kr. Vis. kraljevič Andrej sprejme pokroviteljstvo nad njov. Ta velka naklonjenost Njeg. Vel. krala je zbüdila veliko radost i je vsem prosvetnim delavcom spodbüda, da se še z vekšov gorečnostjov posvetijo prosvetnomi deli.

Smrt deklice pod tramvajom. Preminoči petek je povozila cestna železnica v Zagrebi 5 letno deklico Milico Mikša. Služkinja je šla z njov i z mlajšim bratom na sprehod. Deklica je po neprevidnosti stopila na progo. Privozo je tramvaj i deklico vrgeo. Edno nogo so njoj potači odrezali, drugo pa čisto zdrüzgali. Pelali so jo v bolnico i tam je za par minut vmrla.

V dimi se je zadüšo sobni malar M. Krstič iz Paračina. Bio je v hoteli „Srbski kral“. Dekla njemu je v sobi zakürila, pozabila pa je odpreti lor. Krstič je zaspao i ne opazo, da se je soba punila z dimom. Kda je policija dveri odprla, je bio že mrtev.

Smrt v kropi. V Zaprešiči na Hrvaškom je v vrelo vodo spadnolo dveletno dete. Tak se je požgalo, da je naskori po tom vmrlo.

Književna slovenščina.

ŠTEFAN LAZAR:

KRALJICA ESTERA.

Povest po zgodbi iz Sv. pisma.

— . . . nasmehnila si se . . . a le jaz sam sem videl . . .

Kraljica se je s ponosnim veličastvom vzravnila. Glas se ji je tresel od jeze, ko je zagrmela nad dvorjanikom:

— Ti nesrečnež! Kaj misliš o meni, kdo in kaj sem?! Ali veš, pred kom si? Veš, na koga si se ozrl s svojimi grešnimi očmi?!

— Veličastna kraljica . . .

— Da, to sem! In poplaščaš to! . . .

Oči so se ji iskriale ko indijski diamant.

— Drzni sluga, poslušaj . . . Oni smehljaj, s katerim sem te med daritvijo gledala, je bil smehljaj osupnjenja, ironije in zaničevanja . . . Oni nesrami, poželjivi pogled . . . oni grdi, koprneči moški obraz . . . Nesrečnež, ali sedaj veš, zakaj sem se smehljala?!

Jeza ji je stresla kraseo postavo.

— Kako si se drznil priti v to svetišče? Ta soba je celo za Kserksa svetišče . . . Drzni služabnik, strašno se boš pokoril!

K mizi je stopila, da bi pozvonila z zlatim zvoncem, toda Aman jo je prehitel: obupno je zakričal.

— Blesk sveta, hči bogov . . . dobrotljivo srce . . . Kraljeva zlata roža . . . Ušmiljenje! . . .

S sklenjenimi rokami, po kolenih se plazeč je prosil:

— Pri svetem imenu Spenta-armatija te prosim, odpusti mi, kraljica kraljic . . . Jaj, milost! . . . Sedaj vidim, sedaj vem, kaj sem storil . . . kak grozen greh sem storil . . . Bog Hauma mi je vzel pravo pamet, mnogo sem pil in vino . . . vino naredi človeka blaznega! . . . Usmili se! . . .

Usta so se mu raztegnila na jok in iz preplašenih oči so mu padale solze, zemljo je poljubljal, tako je prosil:

— Pri sedmih duhovih te prosm, ki vidijo moje srce . . . Vrag me je obsedel . . . Pri vseh bogovih prisegam, da sem zelo obžaloval, dasi sem storil to po vražjem navdihnjenju . . . Usmiljenje! . . . Vse življenje si bom prizadeval, v vseh mislih in iz vseh moči, da popravim ta strašni greh, to grdobijo . . . o jaj . . . kam sem zabredel! . . .

Kraljica ga je z zaničevanjem gledala.

— Svetniki te blagoslovijo . . . Ne daj me stražnikom v roke! Kserksova jeza: jeza smrti . . . Odpusti meni ubogemu grešnemu služabniku . . . pozabi, premisli, naj ti bo to tako, kakor če se zgrabi na sveti steber Ahuramazde nezavesten prašek.

Kraljica je obledela, roko je odmaknila od zvonca in se je s takim pogledom ozrla na kraljevega ljubljence, da mu je zastali kri.

— Vstani! Lopov si. Ako bi bila jaz na tvojem mestu, bi možato, ponosno sklonila glavo pod krvnikovo sekuro, da bi dala pravico razžaljeni ženi. Aman, lopov si, strahopeten lopov. Blato, ki dvorjani solnčnemu žarku in umakne izpoved . . . ker vedi, da sem jaz solnčni žarek: žena čistega srca . . . Pojdi od mene. Sedaj te še bolj zaničujem. Največji ničvrednež si v Kserksovih stosedemindvajsetih državah,

Več ni bila jezna. V pogledu ji je sijalo neko strahodno sočutje.

— Tvoja vloga je pomilovanja vredna, dvolična igra, ki si jo dovoljuješ nasproti kralju kraljev že obrodi sad. Sedaj pa pojdi, beži, ti ubožec; niti tega ne bom raziskavala, na kak način si prišel sem, le na to te opozarjam, pazi, da mi ne prideš še enkrat na pot, ker takrat ne bom poznala usmiljenja . . .

III.

Poboj med vojaki in Judi.

Žalostna tema je pokrivala judovski del mesta, ležala je nad njim ko kaka črna ptica. Zapuščene ulice so vzdihovale v neki utrujeni boli, v kočah, ki so se pogrezale v zemljo, je spalo gorje. Vse je bilo tiho, le v Farnaspesevi gostilni je bil glasen hrup.

Piščal in harfa sta doneli v zaduhli sobi intrije močni medijski vojaki so glasno peli. S težkimi pestmi so udarjali po mizi, grozno so kričali in blazno pili, tako da jih je trebušasti Farnaspes le s težavo zadovoljil z vinom.

En je vstal, vrgel železnim ljuskinam podobno suktno v kot in je začel po taktu harfe divje plesati. Drugi je potegnil od golenice bodalo in ga zbadal v mizo, tretji pa se je krohotal, tako krohotal, da se je soba tresla.

— Razrežeš mi mizo! — je kričal gostilničar, a le oddaleč. — Jutri zjutraj bom javil predpostavljeno, ako zopet ne skriješ bodala . . .

— Ne modruj, Bardija! — mu je dejal tretji vojak. — Še nesreča bo lahko . . .

Bardija je zardel.

— Kaka nesreča? Kdo mi bo ukazoval? Jaz se bojujem pod zastavo Solnca! In vojak je gospod! Vedi, ti povodni konj, gostilničar, da sem jaz oni junak, ki je ubil grškega poveljnika in jaz sem tisti, ki sem na Kserksov ukaz z nekaterimi tovariši pobil morje! Ali je res, Papek?

— Dobro, dobro, — je mrmral tretji vojak, — a naj ne bo prepira! Lepo pijmo, in da ta povodni konj ne bo mrmral, mu vrzi en srebrn sekul . . . Hej, vina sem!

— Evo, sekul! — je kričal Bardija in je izbil srebrnik, ki je na eni strani imel podobo Kserksa na kraljevem vozu, na drugi pa morje z vojno ladjo. — Evo, povodni konj!

Gostilničar je pograbil denar in prinesel vrč vina. Mir je bil sklenjen in je tudi Bardija začel skakati sredi sobe. V duetu sta tokla divji tempo, ki je zadušil ognjevito godbo. Papek pa je točil in pil, da se je naslonil na roko in začel globoko smrčati.

Smolnate plamenice so že dimasto brlele. Kmalu se bo zorilo. Gostilniška tla so brez prestanka bobnela. Plesalca sta se z močnim juckanjem vzpodbujala, tako da je vsa okolica odmevala. Gostilničarju se je zehalo, a ni se upal oglasiti in je zastonj kimal godcem tudi oni niso upali prenehati; divje melodije so godli v nadi, da strašni Medéjci naposled morda omagajo.

Gostilniška vrata so se tiho odprla in v sobo je stopil bojazljiv Hebrejec s kodrasto brado. Preplašeno se je ozrl okrog in je potuhnjeno šel mimo medijskih plesalcev h gostilničarju.

— Farnaspes.

— Kaj je, Ruben?

— Mati umira . . .

— No, reva!

— . . . in radi krika ne more umreti . . . Farnaspes je skomizgnil z rameni. (Dalje.)

Za naše male.

GOMBOC VINCE:

Zakunjeni grad.

Ednok je bio eden paster. Paster je na samotnom pašnjeki ovce. Na sredi tistoga pašnjeka je bio eden kamen, velki kak sto. Paster je pre-mišlavao, ka denok je pod tem kamnom. V kraj je kotno kamen i zagledno velko votlino. Batrivno je stopo notri. Prišeo je do velikoga grada. Poleg je ležao rjavi ključ. Paster ga je vzeo i odkleno ž njim dveri. Pred sebov je zagledno velko dvorano. Bila je puna hodnikov i dver. Paster je odpro vsakše dveri, V slednjoj sobi je našeo škrinjo, poleg škrinje pa ključ. Odkleno je škrinjo i glej! V škrinji je bila kača. Kda je zaglednola pastera je zakričala: „Pozdravljen moj rešenik!“

Paster je malo zaskočo i začüdeno pitao: „Pa ti govoriš kak človek?“ — „Ve sem pa jaz dekla, samo da sam zakunjena“ njemi odgovori kača. Prosila ga je, naj jo reši i njemi je povedala, kak mora delati. Paster je obečao. Potom se je skrio v kot pod staro škrinjo.

Okoli polnoči je prišlo devet peklenščekov. Kda so zvedili, ka je notri človek, so začnoli svoje vragolije. Najprle so ga pozvali, naj pije vino. A on je odklono. Potom so začnoli obirati železne ocvirke i je zamakati s plamenom. Kda so se na-

jeli, so začnoli plesati. Pozvali so ga, da naj ide plesat. Paster se ne zgeno. Kda je vora odbila dvanajst, se je eden peklenšček spomno, da trbe tudi kačo pozvati na ples. Nato je skočo paster po blagoslovljeno vodo i je poškropo peklenščke, ki so taki preminoli, iz škrinje pa je vstala prelepa deklica i je zaklicala: „Pozdravljeni moj rešitelj i mož!“ Tak je junaški paster rešo kralico devete dežele. Od tistoga časa je postalo v ogradi znova vse veselo. Ftički so prepevali, rožice so cvele i dehte. Potom so slavili veselo zdavanje. Prišlo je mnogo ljudi; vsi so bili veseli, vsakši je dobo falat pečenoga mesa. Če bi bili tam, bi tudi vi dobili.

Tisti batrivni paster pa je postao potom kral devete dežele.

Vučiteo je spitavao deco, kakši poklic majo njihovi očevje. Prišeo je do Markeca.

— Ka je tvoj oča, Markec?

— Mrtev.

— To je žalostno. — Ka pa je bio tvoj oča, kda še ne bio mrtev?

— Živ!

*

Ančka: No, Miki, što pa najbolje zna v šoli?

Miki: Gospodična učitelica.

5. Dugo kak žrd, nevarno kak smrt, okroglo kak rešeto. Ka je to?

*

Vgankarom. Na vganke v novoletnoj številki je prišlo več rešitev. Zavolo pomenkanja prostora imen reševalcov ne bomo objavljali. Med reševalci eden kvadrata ne rešo prav, eden pa prve vganke. — Vse, ki znajo kakše vganke, prosimo, naj jih spišejo i pošlejo uredništvu!

Zanimivosti.

Dediči milijonara dobili po 1 dolar. V Čikagi je vmro večkratni milijonar A. Beck. Dece je ne meo, zato so se herbiji veselili vnüki i vnükinje. Njihovo veselje je bilo kratko. Milijonar je v teštamenti do- ločo, da dobi vsaki dedič samo 1 dolar. Vse svoje imanje pa je zapüsto dobrodelnim društvom. Se zna, da dediči s tem neso bili zadovoljni. Grizli so se od čemerov, Trdili so tudi, da te teštament ne pravi, nego je napravo stari sledkar še ednoga. Začnoli so iskati te drugi teštament, najti pa ga neso mogli nindri — ar ga gotovo nega i so si ga samo oni izmislili.

Milijonarov sin se oženo s služkinjov. Dvadvajstiletni William Willok je edini sin trgovca, šteroga imanje znaša prek 100 milijon dolarov. Zagledao se je v 20 letno Adelaido, ki je služila pri njegovom oči kak navadna dekla. Ne se brigajoči za to, ka de pravo oča i rod, je šo s sirmaškov služkinjov k plebanoši i se je dao z njov zdati. Vzela sta si v najem (z rende) sobo zvün varaša i tam živeta v zadovolnosti. Mladi mož si s popravlanjom avtomobilov služu krüh.

Človek, ki je bio 148-krat rezani. Nekaj neverjetnoga je, ka pišejo listi od nekšega Amerikanca H. Šmitha. Do 47. leta svoje starosti je bio 148 krat operiran. Pri vsem tem je zdrav i veseli.

Drage stare gosli. Amerikanec R. Wurlitzer je küpo 65 gosli z ločeci, štere so bile lastnina pokojnoga milijonara Wanamakera. Za to zbirko starih gosli je plačao 650 jezer dolarov. To je mnogo penez, itak pa pravijo, da je napravo jako dobro küpčijo, ar je zbirka vredna trikrat telko.

Ka ma samo Amerika. Iz nekše štatistike je razvidno, da je v Americi 4778 palač, ki so višiše od desetih štokov. V Newyorki samom je 2300 takših hiš. Na drugom mestu je Philadelphia, ki ma 357 hiš z već kak desetimi štoki, 65 pa takših, ki majo već kak 20 štokov. Zdaj se zida edna banka, ki bo visika 280 metrov.

Za smeh.

O, lüba žena, kak si trda . . .

Jürjevičovomi Toniji se je dostakrat pripetilo, da je preci natreskani šo domo. Da bi se obvarvao grmlajce i toče, je vsikdar taki skočo k ženi i jo je začno obimati ino se njoj prilizavati.

Ednok ga je meo preveč v glavi, tak da nikaj ne mogeo razločiti. Pri cesti je stala telegrafska štanga. Toni je mislo, da žena stoji tam, zato je skočo k njoj i jo je začno obimati i küšüvati. Nekaj časa jo je pritiskao na srce i se njoj prilizavao, naednok pa je vzdahno:

— O, lüba žena, kak si ti dnes trda . . .

Šteri je bole lagao?

Peter: kda sem bio v Afriki, sem vido tak čarnoga človeka, da so morali posvet vüžgati, če so ga šteli lüdje opoldne viditi.

Paveo: To še nikaj ne. Jaz sem v Americi vido tak sühoga človeka, da sem morao dvakrat priti v sobo prle kak sem ga zagledno.

Manjak si poguťavle.

Dnes bom celi den ležao. Ponoči se mi je naime senjalo, da sem za tri dni nasekao drva.

VGANKE.

Rešitev vganke, ki so bile objavlene v zadnjoj številki:

1. Ka najbolje friško ide? (Miseo)

2. Ka je to: človek ga nosi pa itak človeka nosi? (Podplat na punčuli.)

3. Ka je iz prazne sklede najbolše jesti? (Nikaj.)

4. Ka je to: po celom sveti segne, pa ga denok kokoš prestopi? (Žlak, šteroga napravi potač.)

5. Brat s sestrov, mož z ženov, šörja s svakom, kelko peršon je to? (Tri: mož, žena i njeni brat.)

Nove vganke.

1. Ka vreče najbolje nüca?

2. Ka je to: Mala sem, neznatna stvar, človeki v hasek i kvar?

3. Štera je najmočnejša stvar?

4. Ka ma človek, Bog pa ne?

ZA NEDELO.

Sirakuški psi.

Sv. Leonard Portomavriški je pripovedavao naslednjo zgodbo:

Eden sirakuški grof je šteo skruniti sv. hoštijo. V te namen se je napravo betežnoga i je poslal služabnika po duhovnika. Duhovnik je naskori prišeo. Grof je sedo na posteli. Na vsakoj strani je ležao velki pes. Grof se je oglaslo: „Jaz ne nūcam vaše hoštije, a namesto mene taki prečestite moja psa. Če toga ne včinite, vas strelim!“ Duhovnik se je pstrašo i v srci pitao Jezusa, ka naj včini. Nekši notrašnji glas njemi je velo: „Daj me psom!“ Duhovnik je bogao. Sv. hoštijo je vtrgno na dvoje i je dao edno polovico ednomi psovi, drugo pa drugomi.

Psa sta pokleknola na prednje noge ino sta sprijala sv. hoštijo. Potom sta šla k stoli i sta položila falata na mesto, kde sta prle bila. Obe polovici sta se čudovito vkūpzgrabili. Nato sta se obrnola psa proti grofi. Besno sta ga napadnola i ga popunoma raztrgala.

Nemi živali sta skazali čast oltarskomi svestvi i sta je obranili. Kelko pa je lūdi, ki ga preklinjajo i še inači skrunijo?!

Delavske zadeve.

Na Delavski Dom so darūvali:

V dinaraj: Jožef, Rudolf i Marija Fuis Šalamenci 120, Krenus Mihal Pužavci 25, Seršen Matija Kupšinci 50, Cipot Kalman Kupšinci 60, Ana Norčič Kupšinci 20, Serec Štefan Gederovci 40, Horvat Franc M. Sobota 30, Bežan Marija Krajna 10, Horvat Apolonija Krajna 10, Beznec Irma voditelica delavcov Bodonci 20, Zrinski Ana Moščanci 30, Hajdinjak Vilma Dol. Slaveči 30, Svetanič Marija Dol. Slaveči 20, Borovnjak Marija Dol. Slaveči 20, Hüll Ana Gederovci 50, Banfi Štefan Pužavci 50, Banfi Bela Pužavci 30, Ratnik Matjaš Vančaves 50, Ana Marič Vančaves 20, Kūzma Ana Tišina 20, Štefan Drvarič Bodonci 10, Jožef Drvarič Markišavci 30, Čahuk Štefan Noršinci 20, Dravec Jožef Ivanjci 10, Antalin Ivan Ivanjci 10, Štefko Štefan Ivanjci 10, Poredoš Treza Ivanjci 10, Nežič Treza Ivanjci 10, Bencik Barica Tropovci 20, Casar Magdica Bogojina 10, Rozina Bojnec Bogojina 10. — Nadale so darūvali delavci **Ivana Kerčmara palera na Zlatnoj Gredi Belje**: Kerčmar I. Šalamonci 30, Kerčmar Št. 5, Kerčmar Janez 5, Kerčmar Karol 5, Korin Pal 5, Ružič Marija 5, Gutman Roza 3, Rožman Ana 3, Varga Av-

gust 3, J. Puhan 2, Moric Fr. 3, Varga Jakob 5, Žinič Mijo 5, Lovrek Ivan 5, Djuro Hunjadi 5, Zvorc Rokus 5, Žvorc Marija 5, Žvorc Franjo 5, Rebrek Mijo 5, Halabarec Luka 4, Ritoc Rudolf 4, Sabotin Štefan 3.

Mihal Kūhar Trdkova 60 Din., Karol Lang Trdkova 5 Mark, Ilona Cotter i Fani Cotter Matjaševci 2—2 Marki, Kular Marija Kuzdoblana 1 Mark, Cotter Marija Trdkova 13 D., Marija Žampar 20 D., Ivanič Marija Dol. Slaveči 20 D.

V Markaj so darūvali: **delavci Štefana Trstenjak iz Gorice**: Štefan Trstenjak 10, Kutoši Arpad 5, Prininger Štefan 3, Ivan Mörec 3, Lajoš Mörec 2, Franc Mörec 2, Kološa Štefan 3, Leopold Zmavc 5, Veren Štefan 5, Lina Veren 1, Vilma Mörec 1, Lina Šoštarec 1, Ilona Rac 1; iz Vidonec: Mihal Sukič 5, Anton Kerec 3; iz Pečarovec Otilija Palatin 1; iz Prosečkevesi: Marija Hajdinjak 3, Marija Küplen 1; iz Pertoča: Fani Lenarčič 1; iz Radovec: Marija Železen 1; iz Vidonec Ferko Irma 1, skūpno 58 markov. — **Partija Pozvek Franca iz Dol. Slaveč**: Pozvek Franc i žena 10, Pozvek Marija 2, Rajsar Alojz Sv. Juri 4, Rajsar Emilija Sv. Juri 2, Bokan Mihal Bodonci 4, Jožef Kosednar Krašče 4, Ana Bačič Gor. Lendava 2, Jug Lujza Gederovci 2, skūpno 30 markov. — **Partija Franca Kerčmara z Tropovec**: Franc Kerčmar 11, Sinic Janez Petanjci 3, Košar Štefan Petanjci 3, Žilavec Franc Gederovci 5, Bertalanič Jožef Vadarci 3, Vlaj Ivan Vadarci 3, Fartek Štefan Trdkova št 144. 5, Lina Fartek Trdkova 2.50, Fartek Karolina Trdkova 2, Bertalanič Marija, Bertalanič Emilija, Geder Johana, Kikec Gizela, Gaber Treza, Bokan Marija, Horvat Rozina i Gomboc Marija Sv. Juri vsi po 2 Marki, Mešič Johana Dol. Slaveči 2.50, Hajdinjak Jozefa Dol. Slaveči 2, Celec Agneš Gor. Slaveči 2, Magyar Marija Ropoča 2, Geder Irma Ropoča 2.50, Rezika Šipoš Ropoča 2, Ficko Lina Krašče 2, Menciger Marija Večeslavci 2, Marija Pūvar Krajna 2, Gutman Karolina Korovci 3, Gutman Lujza Korovci 3, Marija Pavlinjek Gor. Črnci 2, skūpno 80 markov.

Odbor za zidanje Delavskoga Doma v M. Soboti se vsem darūvnikom prav lepo zahvalūje i žele naj dober Bog vsem stoterokrat povrne, lepi vzgled teh delavceov pa vsem drugim postavlja v prijazen opomin naj se tūdi tej genejo i darūjejo kelko so mogoči.

Kalendare za šenk so dobili i si je majo odnesti sledeči: Beznec Irma Bodonci, Godar Miha Srdica, Kūhar Miha Trdkova, Reibar Anton

Slaveči, Šūkar Treza Bodonci, Love-njak Ilona, Bodonci, Sakovič Marija Bodonci, Makari Štefan Bodonci, Gubič Rauschendorf, Sečko Jožef M. Sobota, Matija Zrinjski M. Sobota, Kodila Lina Pečarovci, Miholič Štefan Večeslavci 22, Kovač Štefan Veščica, Ratnik Franc Vančaves, Bagari Jožef Bakovci, Štefan Trstenjak Gorica. Vsi tej naj se zglašijo pri meni v Murskoj Soboti šterikoli den v tedni, ali samo pred poldnevom, da njim te kalendare izročim. France Kerec.

Pošta uredništva.

P. Marija, Martjanci. Si že vrla, Minkica. Pomali vse na red pride. Samo pošli, kda boš pa mela kaj! **Vagner I. Sebeborci.** Kak stoji v Novinaj, oglase objavimo samo te, če se naprej plačajo. Pošlemo Vam ček. Kda pridejo penezi, oglas objavimo. **Casar, Bogojina.** Kda je vaše prišlo, je bilo že drugo natisnjeno, zavolo toga je moralo vaše zdaj izostati. **Vsem dopisnikom.** Jako me veseli, da se število dopisnikov od dneva do dneva vekša. Dopisniki, za vse, ka ste do zdaj poslali, Bog plati! Tūdi nadale popišite i pošlite vse, ka se zgodi v vašem kraji. Oglasite se tūdi drugi! Tak bodo Novine vsikdar bole zanimive.

Mlinarski vajenec,

tūdi z takojšnjim nastopom, se išče. Zglašiti se v Prekmurskoj tiskarni. 3

K odaji so:

po fal ceni za volo preselitve sledeči mašini: velki Trier na svojih kolaj, za šveljo, za sečko, za jaboka, za repo, za kukorco, drakšla, železen plūg i brane, tupa, sveder mašin i za kose klepati. Po nedelaj zadvečara na licitaciji, druge dni pa iz roke. STEFAN BEJEK KROG.

K odaji je

v Dolnjoj Lendavi v goraj poleg grada poldrugi plūg njive i goric s hišov i kletjov vred. Vse je s črepom pokrito. Kūpci naj se javijo v ŽIŽKIH, hš. 23. 2

Iz bolše hiše vajenec

se taki sprime pri HORVATH JANEZI strojnom ključavničari v Murskoj Soboti.

Trgovski vajenec

se sprejme taki v trgovino z mešanim blagom, prednost majo vučenci z gimnazijsko ali meščansko šolskimi izpričevalami. Poizve se pri KŪHAR FRANC trgovci z mešanim blagom v Murskoj Soboti.

Agrarne zadeve.

Kotrigam Agrarne zadruga. Načelstvo Agrarne zadruge je melo sejo 3. januara i na toj seji sklenilo sledeće: Po pravilaj Agrarne zadruge, štera je okrožno sodišče v Maribori pod br. 311 zdr. r. III. 61. 8./11. 1928 odobrilo, da mate dužnost po 15 Š pod točkov k/i I/: „da se za zemlo posebi ne pogajate njene cene ne povekšavate, nego jo z vodstvom zadruge skupno določite i da brez odobrenja zadruge pogodbe ne sklepate i ne podpisete.“ Na podlagi teh pravil je občni zbor okt. 27. 1929. soglasno določo ceno agrarnoj zemli za veleposestvo v D. Lendavi i ostalih površin kak ste čteli i podpisali na pooblastili. Določena je cena za agrarno zemlo od 1550 do 3550 din. kat. plüg. Pačali bi včasi kak se bremena prosto vknižijo na kúpca, prle bi se pa dala samo kapora. Določeno je, da če veleposestvo v to ceno ne privoli, bomo čakali agrarni zakon. Pod ali nad gori povedanov cenov bi se dalo samo te, če bi to zahtevala očividna pravica i če to spozna kotriga zadruge s tov. Od veleposestva pa zahteva zadruge, naj reši prle fideikomis i patronat, ne toži države za odškodnino, ne zahteva rende od kúpca po pogodbi. To je sklenola zadruge, vse na podlagi svojih pravil. Na podlagi toga sklepa zato prepove zadruge vsem svojim kotrigam, da bi se brez njenoga dovoljenja pogajale za odkúp veleposestniške zemle i za druge cene i pod drugimi pogoji, kak je to na občnom zbori sprejeto. Če se pa štera kotriga li šče pogajati, njoj zadruge ne zabranjuje, nego je dužna ta njoj naznaniti svoj izstop iz zadruge. Mi drage vole vsakoga vsaki hip vkraj pústimo i te naj deia na svojo odgovornost ka šče. A dokeč je što kotriga zadruge, mora se ravnati po pravilaj zadruge, zato ka so ta zakon za njega, ki ga je sam podpisao, kda je podpisao pristopnico k zadruzi. Pripomni še zadruge pri tom, da za poštenoga človeka ma vsaki tistoga, ki svojo reč drži i ka je nepošteno delo, koga za kakše skrite dobičke nagovarjati, naj svoje poštene reči ne drži.

Ma zadruge kaj proti veleposestvi v D. Lendavi!! Kda se čuje od borbe med veleposestvom i zadrugov, bi što znao misliti, ka tevi stranki mata svajo? Nemata nikše svaje. Zadruge brani siromaški narod, veleposestvo pa sebe. I v toj borbi igra glavno vlogo dvoja reč: cena zemle i terhi na veleposestvi. Cena agrarne zadruge je poštena cena, toga nemre tajiti veleposestvo. Pri toj poštenoj ceni ma svoje stroške povrnjene i zaslúžek plačan. I to je zadosta. Vekša neprilika je bremen

fideikomisa na veleposestvi. Zavolo toga se nemre knižiti, ka se oda. Dokeč pa ne vkniženo, ne drži kúpec za svojo sigurno last, ka je kúpo. Tü je glavni zrok borbe. Zadruge ne plača prle, dokeč ne vkniženo, veleposestvo pa šče prle meti peneze. Mi smo tanačivali že vnogokrat, pa tanačivamo znova, naj se pobriga veleposestvo, ka se reši fideikomis i patronat i ka se že kúpčeno vkniži na kúpca, te se hitro odkúpi agrarna zemla. A dokeč mi ne bomo vidli vknižbo, dotečas nam je sveta dužnost braniti naše kotrige, da ne pridejo v nikšo nepriliko ali nesrečo pri kúpili.

Se boji koga zadruge!! Zvün Boga nikoga ne. Zakaj ne?! Zato ne, ka zadruge poštuje zakon, proti njemi ne dela, zato jo pa mora zakon tüdi čuvali i braniti. Ne boji se zadruge tüdi zato ne, ar jo vodi samo lübezen. Če zadruge nikaj drugo ne bi včinila, je pravo na občnom zbori okt. 27. njeni predsednik, kak da je preperečila pred tremi leti predrago odajo zemle, štera bi na nikoj spravila ves naš dolnji narod, če nikaj drugoga ne bi včinila i bi se taki razišla, bi li z zlatimi literami moralo biti njeno ime nabisano v zgodovini Slovenske Krajine: občuvala je dom slovenskomi lüdstvi.

Koren Števan, predsednik agr. odbora, Renkovci. Hvala za poslano. Smo že od drugih tüdi dobili. Kda se što zaleva, te brše i kriči. Glasilo agrarne zadruge so Novine. Tü davamo mi na znanje vse potrebno za naše kotrige, te naj vsaki čte. Tü dobi vsa potrebna pojasnila i srečen bo, ki se bo ravnao po njih.

Naraščaj agr. zadruge. Okrožno sodiščo je odobrilo sklep občnoga zbora, da se zadruge raztegne na celo Dravsko i Savsko banovino. Potom je že nad sto kotrig pristopilo k zadruzi iz Savske banovine.

Agrarna zadruge v Črensovcih.

Pošta upravništva.

Pintarič Marija, Sv. Jürrij. Marijin List vam pošilamo drgoč. Kalendar smo vam mi sami spakivali. Če ga ne bi dobili, ga je nekak vkradno. Pitajte na pošti, što ga je vzeo doli? Potem nam javite. **Detlbach Jürrij, Nuskova.** Novine so na l. 1929. plačane; poslali ste kak je cena 30 Din. Kalendar prosite pri g. kaplani; če ga nedo meli več, nam javite. **Koser M. Sv. Jürrij.** Na lani vse v redi. Letos pa napravimo

kak želite. Hvala za višek naročnine. **Žitek Mikloša žena, Krog.** Vaš je dužen 4 dolare, to je 224 dinare. Obvestite nas, jeli bi njemi tüdi v novom leti pošilali Novine ali ne. **Füčko Števan, Gradišče.** Knigo je obečao g. Bajlec Franc, bivši vrednik Novin. Obrni se na njega v Bogojino. **Martinec Franc, Črnelavci.** Kalendar poslali, M. List zabeležili, naročnino sprejeli. Hvala za višek. **Vogrinčič A. Cankova.** Plačano že 2010 din. Za plačati še 310 din. Od te šume se z cela odračuna naročnina Šinko Ane iz Domajinec. Franc Hari nam je dužen za Francusko pošilatev do novoga leta 25 din. Odgovorite, če njemi naj tüdi v novom leti naprej pošilamo. Smodiš Leopold je dužen na 5 mesecov za Novine i M. List v Nemčijo 42 din. 50 par. Na čeke zapišite gor, kda pošlete peneze, na koj so namenjeni, ka ležej obračunamo. Značke davajte tistim brezplačno, ki kaj darüjejo na Dom sirot. **Fartek F. Kuzma 60.** Polovico naročnine i 4 din. za kalendar sprejeli. Prav je tak. Letošnji kalendar je s tem plačani. **Bagari Jožef, Bakovci.** Kalendar smo že poslali, iščite ga pri g. Kereci, Novin ne smo stavili, do ešče naprej hodile, ar ste več plačali, kak je znašala naročnina. Smo tiskarno opotili. **Tivadar J. G. Kamenščak.** 10 din. mate že naprej plačano. V molitvaj se ne bomo z vaše potrebe spozabili. Tisto reč pa morate javiti svojim dühovnikom i oblasti. **Škalič F. Kuzma 23.** Poslali smo vam kep i kalendar z Črensovec. Na pošti pitajte, što ga je vzeo doli. Kak se vidi, so srake sele na naše kalendar. Kak zvedite, nam javite kde je bio. Tisto reč odstopili g. vredniki; plačati ne trbe nikaj. **Rožman J. Garešnica.** Naj bo kak prosite. **Kodila Jožef, Ivanovci.** Vam isto odgovorimo. **Vuk Franc, D. Lendava.** To se ne sme i ne more zgoditi. Dajte s svedokmi to podpisati, pa nam dpošlite. **Šimon Štefan Šülinci.** Kalendar i podobne pri g. Hahni iščite v tiskarni. Duga 45 din. na staro. **Fujs Jožef, Šalamenci.** Bomo pošilali na širitelovo ime. Plačano je na lani i letos z naročninov iz Nemčije. Naj vas ne terja širiteo. **Pozvek Franc, D. Slaveči 130.** Čüdivamo se, ka nikaj ne dobite. Ve vas pa mammo v naslovaj. pa redno pošilamo vse vsaki teden. Pozvedite pri pismonoši ali na pošti. Kalendar je pri g. Kereci. Zdjaj smo vam dali ešče ednok vse poslati i letošnje številke tüdi. Vse je že lani plačano. **Gašparič F. Kobilje.** Račun v redi. Tisti so dužni plačati, ki so sprejemali Novine. Če so

deca odišla, nazaj bi je poslali. Naj nam vsako številko dajo nazaj nepoškodovano ali pa plačajo. Drüge pomoči tü ne. **Petrovič Treza, Pečarovci.** Naznani, ka ovi prosijo i ka si ti volna dati. **Kolmanko Alojz, Korovci.** Na lansko leto vse plačano. Na ček ne bilo napisano, ka so penezi za kalendare, zato smo ne mogli obračunati, dokeč nesmo dobili toga vašega pisma. Kda dobimo kalendare, vam je pošlemo. **Miholič Jožef, Šülinci.** Cena v Argentino je 224 dinare za Novine, M. List i kalendar. **Glavač Štefan, Beltinci.** Kalendar dobi samo tisti naročnik Novin, ki plača za njega 4 din. **Kerčmar Franc, Tropovci.** 372 dinara. **Majer Jožef, Satahovci.** Na lansko leto nega nikšega duga. **Kozic Janoš, Pertoča.** Kalendarje so že davno poslani v tiskarno i naznanjeno, da se tüodnet lahko odnesejo.

Vsa popravila pri vöraj zgotovi dobro i fal z garancijov **VACLAV PLACEK** v Murškoj Soboti Lendavska c. 13. Prek od židovske cerkvi. 3

Ka na vöri lahko presodite je pravzaprav samo zvänešnjost,

a najvaznejše je pa li stroj, za šteroga pri naküpi ne morete znati ali je dober ali slab. Od Suttner-vör z lastne renomirane švicarske tovarne vör se zna že skoz 32 let, da so prvorazredne i da ido točno do sekunde. Prave Suttner-vöre dobite po vseh cenah. Že za

44 Din dobite pravo švicarsko Anker-Remontoir-vöro št. 120 najtočnejše regulirano, a samo 58 Din stane prava švic. Remontoir-Roskopf vöra št. 121 s I-a strojom svetlečim se radium-številkami i kazalci. A samo

98 Din stane zapestna vöra št. 3720 z kožnatim remenom, dobrim strojom, dobre kakovosti. Dalje plačate samo

49 Din za pravo Anker-büdüilko št. 125 poniklano, 16 cm. visiko. Žepne i zapestne vöre, okrasne predmete i darove vseh vrst z zlata, srebra itd. v najmodernejšoj izdelavi vöre nihalke, kühinjske vöre itd. v ogromnoj izbiri najdete v velikoj novoj ilustriranoj domačoj knigi, štero

tüdi Vi brezplačno dobite

če jo zahtevate še dnes od strokovne vörárske tvrdke

H. SUTTNER, Ljubljana št. 945.

Tkalnica za izdelovanje rolet

v Velikoj Kavarni v M. Soboti sprejme ročno tkanje lenovo, konopleno, končeno. Ma na skladišči salvete, brišace, stolnice bele i pisane. Za tkanje prevzeme tüdi boljše delo.

Zavožo ga je

ar se ne znao v pravom časi varvati. Zato zdaj leži . . .

Če se želete ob pravom časi varvati prehlajenja, gripe, bolečin v šinjeki, kašla, hripavosti i slinavosti — te morate vedno grgrati s Fellerovim prijetno dišečim Elsafluidom! „Elsafluid“ z zakonom zavarüvan! Skoz 33 let služi to dobro narodno sredstvo i kosmetikum za ispiranje öči i vüh. Odznotraj pri krčih, želodčnih bolečinah i napnjenosti — taki nekoliko kaplic na cukri!

To pomaga!

V lekarnaj i vseh spodobnih trgovinaj: poizkusne stekleničice 6 Din., dvojne steklenice 9 Din., specialne steklenice 26 Din.

Po pošti najmenje 1 zavoj z 9 poizkusnimi, ali 6 dvojnimi, ali 6 specialnima steklenicama stane 62 Din. Pet takših zavojov že s poštninov i zavojom samo 210 Din. Naročila na naslov:

EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica Donja, Centrala 146.

Če pa potrebüjete dobro odvajalno sredstvo, ki krepi želodec, te zahtevajte Fellerove Elsa kruglice, 6 škatlic 12 Din.

Gospodarstvo

K. KÖLAR:

Hranilnice i posojilnice v Prekmurji.

Število hranilnic i posojilnic v Prekmurji je prav lepo. Skoro vsaka drüga fara jo že ma. Vse pa svedočijo, kelko dela so včinole v tej desetih letaj. Sirmaško lüdstvo so rešile oderuhov, ki so davali za velki intereš peneze na posodo.

S tem pa še ne včinjeno vse. Paziti trbe posebno na dve stvari:

1. Hranilnice naj pospešüjejo šparanje.

Večkrat smo že pisali, da znamo Slovenci na ednoj strani šparati, na drügoj strani pa grdo zapravlati. Ka naj včinimo, da se bodo lüdje navčili šparati? Prvo je, da ma vsaki človek priliko, da svoje peneze varno i plodonosno naloži brez vseh težav. Takšo priliko pa nudi kmečka posojilnica, ki jo ma kmečki človek doma v svojoj fari. V kaso, štera je v varahi bo neseo svoje peneze le tisti, ki jih ma zaistino dosta. V domačo pa lahko vloži peneze vsaki vsigdar in vsako šumo. Tüdi tisti, šteri more vlagati samo male dinarske šume kak navaden delavec, hlapec, dekla itd. pride vsako nedelo lahko do prilike, da naloži svoje prišparane peneze. Pa se ravno tej morajo posebno navaditi šparanji. Priložnost za šparanje potrebüjejo tüdi drügi. Vertinja, štera oda od časa do časa male stvari od hiše, deca, štera se morajo pri nešternih dinaraj včiti na šparanje. In kmečki gospodar? Tüdi on potrebüje priliko, da naloži varno peneze, štere je dobo za živino in zrnje. Prilika za šparanje je vsem potrebna, zato so hranilnice najbolša šola. Zato je potrebno, da se ustanovi v vsakšoj fari kmečka kasa. Prilika mora biti, da se penezi hitro in varno naložijo i se znova lahko hitro vö vzemejo, kda se pokaže potreba.

2. Kmečki penezi naj kmeti hasnijo!

Ali bo naš kmet kda razmo to reč popolnoma?

Iz oderuštva so rešile kmete posojilnice, štere so zbrale višesnje peneze i je davale kmetom po niskom intereši. Tüdi dnesden nüca kmet peneze (posojilo). Kak je dobi po niskom intereši? Če bo v hranilnicaj zbrani ves kmečki penez. Kmet mora pomagati, brez te medsebojne pomoči je vsako delo za pozdigo kmetijstva prazno. Samo te, če bomo razmeli, da moramo eden drügomi pomagati, bo mogoče voditi tüdi drüge zadrüge v hasek. Vse zadrüžništvo naj bodo to mlekarne, živinorejske zadrüge, obrtne, nakupne i odajne zadrüge, vse zahteva velkoga razmevanja za sküpnost, zahteva pa tüdi domačega kapitála po niskom intereši. Kde ga naj zadrüžništvo pridobi? V domačih hranilnicaj, zato vala: Ves kmečki penez v kmečke domače posojilnice.

Od tam ide znova kmeti v hasek. Če pa idejo kmečki penezi v varaš, idejo od tam v trgovino i fabriko. Če išče kmet v varaši posojilo, bo mogoče plačevati tak velke obresti, da kmečki grünt toga ne premore.

Zato velke in male vloge kmečkih penez v domačo posojilnico.

*

Sol za živino. Sol za živino je potrebna vsakšemi živinčeti. Brez nje naša živina slabo uspeva, ar jo potrebjuje za tek i prebavljanje. Tudi človeki hrana slabo tekne, če ne osolena. Isto vala tudi pri živini, ki

neobhodno potrebjuje sol za prebavo. Sol davlemo živini po pol do edno žlico na den za vsako marše. Ta dodatek je posebno pri polaganji slabjše krme i zelenjave neobhodno potreben. Živinska sol se dobi pri tvrdki Čeh & Gašpar v M. Soboti.

Cene:

Penezi (16. jan.): dolar Din 55.50—56, Argentinski peso Din. 21, šiling Din. 7.85, lira Din 2.90, pengő Din 9.80—9.85, marka Din 13.40, urugvajski peso Din. 50.

Živina: biki, jünci i telice Din. 8—10 (jako debeli Din. 11), krave Din. 4.50—8, teoci Din. 14—16, svinje Din. 15—16 (jako debele i žmetne po 17 do 18 Din.)

Zrnje: pšenica Din. 190—200, žito Din. 180, kukorca Din. 170 do 180, krumpli. Din 50—55.

V Ljubljani so cene sledeče: pšenica Din. 250—255, žito Din. 200—205, kukorca Din. 175—180.

Na peštanskoj borzi je cena nekolko spadnola posebno pri pšenici. Cena je: pšenica Din. 215—225, žito Din. 150, kukorca Din. 145—150.

Trgovski vajenec

se sprejme taki v trgovino z mešanim blagom i deželnimi pridelki. Mora biti zdrav, iz poštene hiše ino meti 2 razreda meščanske ali srednje šole. FRANC SENČAR, Ljutomer. 1

Malo železno peč,

dobro ohranjeno kupim. Ponudbe: Tiskarna HAHN.

Oda se

grajščina 84 plüge za 1.100.000 Din.,

gostilna, mesarija 18 plügov za 1.400.000 Din.,

gostilna 2 plüga 60.000 Din.,

umetni mlin za 90.000 Din.,

posestvo 18 plügov za 150.000 Din.,

hiša za pekarijo pri cerkvi 10 plügov.

Da se **trgovska hiša** pri cerkvi na več let v najem.

Brezplačna pojasnila daje:

REALITETNA PISARNA SLIVAR Ljutomer. 2

Nc. I. 101/30.

Prostovoljna javna dražba nepremičnin.

Vsled tuk. sklepa z dne 10. 1. 1930. opr. št. zgornja se prodajo na predlog lastnikov zakoncev Brumen Ludvika in Genovefe ter zakoncev Brumen Josipa in Terezije potom prostovoljne javne dražbe nepremičnine vl. št. 986 d. o. Murska Sobota, obstoječe iz hiše št. 6, Cerkevna ulica, dvorišča in vrta.

Izklicna cena, pod katero se ne prodaja, znaša 500.000 Din; vadij znaša 10% izklicne cene, t. j. 50.000 Din.

Polovico najvišjega ponudka se mora položiti pri podpisnem sodišču najkasneje v 8 dneh po podelitvi domika, drugo polovico, od katere se odšteje vadij, pa se mora položiti istotam do 30. junija 1930.

Morebitne zastavne pravice na zemljišču zavarovanih upnikov ostanajo nedotaknjene. Od kupnine se plača samo tisti del v gotovini, ki ostane od cele vsote po odračunanju prevzetih bremen.

Dražba se vrši v soboto dne 25. januarja 1930 ob 10 uri predpoldne pri podpisnem sodišču v sobi št. 19.

Dražbene pogoje se more vpogledati med uradnimi urami v sobi št. 20.

Okrajno sodišče v Murski Soboti, odd. I., dne 10. januarja 1930.

Kmečka posojilnica v Murskoj Soboti

Ček. rač. št. 15229.

r. z. z n. z.

Prek od okr. sodišča.

Sprejema hranilne vloge i je obrestuje od **8%—9%**. Za vloge je dobroga stanja že več, kak **30,000.000 Din.** Posojila dovoljuje na poroke i knižbo (tabulacijo). (Rentni davek od obresi plača posojilnica sama.)

Kmetje, obrtniki, delavci i trgovci vložite svoje peneze v to kmečko kaso, štera podpira v stiski naše lüdstvo.